

התסריט "הטל צל ענק" הפל"מח שלא לוח ענק במדינת הגמדים

ה אמריקאים הקימו את מדינת ישראל. הם ניהלו את מלחמת העצמאות. הם סידרו שאירגון האומות המאוחדות יכריז על הקמת המדינה. הם הצילו את תושבי ישראל מידי ערב. הם אירגנו את ארבע הכנופיות הצבאיות שפעלו עד אז בארץ — ההגנה, הפלמ"ח, האירגון והשטרניסטים — לצבא אחד. הם עשו הכל. הם לימדו את תושבי ישראל לאכול, לנעול נעליים, להשתמש בשעונים, ללבוש מדים. רק דבר אחד יכלו האמריקאים ללמוד מהישראלים — איך לעשות אהבה ומין. אבל הם היו עסוקים מדי בלהציל את הישראלים כדי ללמוד את זה ביסודיות.

מי שלא ידע עובדות אלה, לא יוכל לכתחמת מהלך הארץ כל הסרט, הטל צל ענק. שאת תסריטו כתב במאי הסרט מלוויל שבלסון.

הסרט מתחיל בחג המולד של שנת 1947. מיקי מרקוס (קירק דוגלאס), הוא עורך דין ניו-יורקי מצליח, העורך את קניות הציג שלו. לפתע תופס אותו ברחוב איש בחליפה אפורה. לא, זה אינו גרגורי פק. זה נציג ההגנה, ספיר, הנושא בפניו את הנאום הבא: "אני מייצג את הצבא הבלתי מאומן, הפחות מצוייד והקטן ביותר ב"עולם. כ־15 במאי אנו נהיה אומה עצמאית, ושש מדינות הכריזו שבאותו יום הן ישלחו כו אותנו לים. אנו צריכים באופן דחוף יועץ צבאי. באתי אליך מפני שאף אחד אחר אינו רוצה את הגיב." "

מרקוס אינו מתלהב כל כך מהרעיון. "זאת המדינה שלך, לא המדינה שלי", הוא עונה לספיר. "אני אמריקאי. בפעם הראשונה שהייתי בבית-כנסת זה היה כי שמלאו לי 13 שנה. נשאתי דרשה וקיבלתי 42 עטים נובעים. אין לי צורך ללכת עוד פעם. יש לי מספיק עטים נובעים."

אבל ספיר אינו מרפה: "ששה מיליון מבני עמנו נרצחו לאחרונה, קולונל מרקוס. האם היית רוצה שינסו להפוך זאת לשבעה מיליון?"

זה כנראה משכנע את מרקוס. יש לו רק ממשלה אחת: אשתו, אמה. הוא הבטיח לה שלא ילך יותר למלחמות. אבל הוא נאלץ להפוך את הבטחתו. "אני יודע שאני מפר שוב את הבטחתי", הוא מסביר לה במיטה. "אבל אני יודע הרבה על אמנות ההריגה. האנשים האלה נרצחים בידי מומי חים. משהו צריך לעזור להם להילחם חזרה."

אמה אינה מתלהבת מהנימוקים הלא-מוניים. היא יכולים לבקש ממך להילחם בפנימם, באפריקה, והיית שולף את החניתות המורעלות שלך ורץ דרך ה"דלת".

אבל זה לא בדיוק כך. מסתבר שמניעיו של מרקוס הם הרכבה יותר עמוקים. זה מתברר בפלישב"ק ממלחמת-העולם השנייה.

★ ★ ★

גופה עם צלב-קרס

פלישב"ק נראה קולונל מרקוס בעת פגישה עם הנגראל מרשל, שעה שהוא מבקש ממנו העברה מהמטה הכללי ל"חזית. הוא מסביר את עצמו: "אני לא גורמאלי, אדוני! אני קצת יהודי!"

גם אמה מבינה את זה לבסוף. "מיקי, מיקי, היא מייבבת. אני אוהבת אותך. זה לא עושה אותי מאושרת כשאני יודעת

במדינה

(המשך מעמוד 25)

כאן התנהל הכל כשורה ובדרך מקובלת של חקירה. אולם מכאן ואילך אני מודה, כי קשה לי להבין התנהגות המשטרה כלפי שני האחים. במקום לשלחם לביתם ולהזמין למועד מסוים, לצורך מיסוד זיהוי, כפי שנוהגים במקרים רבים דור מים, החליט הפקד כהן כי יש לעצור ולנסות לערוך את המיסוד בו ביום.

האחים ביקשו שתימסר הודעה למש"פ חותמתם, כדי שיבינו לאן נעלמו פתע פתאום. השוטרים אמרו להם כי יבקשו זאת שנית בבית-המעצר. מאוחר יותר, כשהסתבר כי עד הראייה לא יוכל להתפנות באותו יום, נעצרו שני האחים מחדש, ושוב ביקשו להודיע על כעצמם לבני משפחותיהם. גם הפעם לא נענו. אז קרתה התקרית ששימשה נושא לי משפט. תיארה אותו השופט:

"אין לי כל ספק כי הנאשם כירב להלוות לאנשי המשטרה (שרצו לקחתו לבית-המעצר), כי צעק והתפרע בקול, כי אכן שבר אפרככת של סלפון וכי ניסה לתקוף שני אנשי משטרה. התפתחה במקום תיגרה רצינית והיה קשה לכמה מאנשי המשטרה להתגבר על הנאשם. לבסוף התגברו עליו והשכיבו אותו על הארץ, כשפניו כלפי מטה וידיו כבולות מאחוריו. אין לי ספק כי לא התנהגו עם הנאשם בשלב זה בעדינות יתר, ואגב התיגרה הוא אף ניהבל בידו."

עוון — ולא פשע, השופט קיבלה את טענת סניגורו של הנאשם, כי שורש כל התקרית נעוץ בעובדה כי מעצר שני האחים היה בלתי-חוקי.

פסק-הדין פירט בהרחבה את סעיפי החוק המתאימים, הוכיח כי במקרה ה"גידון, כשהנאשם חשוד בביצוע עוון ולא פשע, כשכתובתו ידועה והוא בא מרצונו נו למשטרה, יש לראות את מעצרו כבלתי-חוקי.

לכן קבעה השופטת כי כל מעשיו של הנאשם נעשו תוך התנגדות לביצוע בלתי-חוקי, מתוך כוונה להגן על חירותו. "הרי אילו ובתוך תחנת המשטרה, כאשר אזרח הוא חסר אונים, אין בידו אמצעים חריקים וסבירים יותר למניעת מעצרו, נראה לי כי אין להרשיע את הנאשם באף אחת מן העבירות בהן הואשם, ואני מזכה אותו מכל אשמה."

ראדיו

רא קול ישראל חברים

מאזינו התמימים של קול-ישראל, שהקימו בשבת בבוקר למהדורת החדשות של 8.30, התפלאו למה נחפזו עורכי החדשות לשדר את הידיעה השיגרתית על עיתון ה"עיתונאים שהתקיים בערב הקודם במועדון אגודת העיתונאים בירושלים. כי בדרך כלל נוהג קול-ישראל לסקור את עיתון העיתונאים במהדורת החדשות של שבת בצהריים.

זריותם של עורכי החדשות לא היתה מעוררת תמיהה, אלמלא העובדה שהידיעה, ששודרה אותו בוקר, יצרה את הרושם ה"מוטעה כאילו בעיתון העיתונאים השתתף איש אחד בלבד, מנכ"ל משרד מבקר המדינה, הרוקטור ארנו בלום.

אלה שנכחו במועדון העיתונאים לא הבינו מדוע מסתיר קול-ישראל את העובדה שמל"ב בלום דיברו באותו ערב גם העיתונאים אליעזר ליבנה וכתב דבר טדי פרויס.

מוכר אגודת העיתונאים בירושלים פנה אל יצחק גולן, הממונה על חדר החדשות בקול-ישראל, ביקש לתקן את המערכת, דרש ממנו לשדר את הידיעה במלואה, תוך שיקור דבריהם של ליבנה ופרויס. גולן סירב. "קול-ישראל אינו נוקט לפרשנות של ליבנה על המתרחש במפא"י", הסביר ה"שבוע גולן.

הסיבה האמיתית: ליבנה, שהיה בעבר מ"אשיה המרכזיים של מפא"י, וכיהן מטעמה כח"כ, נורק משורותיה, שנוא על הרבה מ"חבריה עד היום.

ליחס דומה זכה גם טדי פרויס. הוא אינו מוסמך לחוות דעה על עתיד היחסים בין יוגוסלביה וישראל, טען גולן, הסביר כי הרדיו משדר רק חוות-דעת של דוברים מוסמכים.

פרויס לא יכול להיות דובר מוסמך כזה. כי כחסיד נלהב של יוגוסלביה, שאף ביקר בה לאחרונה, לא הסתיר את דעתו, כי ב"הרעה שחלה לאחרונה ביחסי ישראל-יוגו-סלביה יש חלק נכבד למשרד-החוץ הישראלי.

שיזוף
ללא
קילוף

suntan
by
Helene Curtis

suntan
suntan
suntan
suntan

בבקבוק, שפופרת
ובמרסס

יותר ויותר אנשים עוברים בדיזנגוף
יותר ויותר אנשים קונים
רהיטי
סקנדינביה
תל-אביב, רח' דיזנגוף 146, טל. 231602

המכללה
הפוליטכנית

מיסודם של יוצאי הסגל האקדמי של הטכניון, מכון טכנולוגי לישראל

החלה ההרשמה ללימודי יום וערב

ט כ נ א ו ת
מתכת, ייצור, מכונות, בניה, אדריכלות

בפיקוח משרד העבודה

ס ר ט ו ט
בניין, אדריכלי, מכונות ומפות

בפיקוח הסתדרות הטכנאים

ריהוט ועיצוב פנים
בפיקוח משרד העבודה

גרפיקה אימושית
בפיקוח אגודת הגרפיקאים

פירסום ויחסי-ציבור
בפיקוח האיגוד הישראלי ליחסי ציבור

ועוד עשרות קורסים אחרים
מרטום, הרשמה ופרוספקטים

המכללה הפוליטכנית
רחוב המסגר 62, תל-אביב, טלפון 36487